

แรงจูงใจของครูกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

TEACHER'S MOTIVATION AND STUDENT'S QUALITY IN THE SCHOOL

UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 9

ไพรินทร์ ขุนศรี¹

มัทนา วัฒนอมศักดิ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) แรงจูงใจของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 2) คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 3) ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของครู กับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จำนวนทั้งสิ้น 61 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือหัวหน้างานวิชาการ หัวหน้างานประกันคุณภาพสถานศึกษาและครูผู้สอน รวม 224 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจของครูตามแนวคิดของบาร์นาร์ดและคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนตามแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. แรงจูงใจของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ผลประโยชน์ทางอุดมคติ โอกาสที่จะมีส่วนร่วมในการทำงาน อย่างกว้างขวาง สิ่งจูงใจเกี่ยวกับสภาพการทำงานโดยปรับสภาพการทำงานให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคคลและทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานแต่ละคน ความดึงดูดใจทางสังคม หน่วยงาน สภาพการอยู่ร่วมกัน สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ สภาพทางกายภาพที่พึงปรารถนา และสิ่งจูงใจที่เกี่ยวกับโอกาสของบุคคล

2. คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ผู้เรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล

3. แรงจูงใจของครูกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยมีค่าความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน

¹นักศึกษานิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

²อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The purposes of this research were to determine : 1) teacher's motivation in the school under the Secondary Educational Service Area Office 9, 2) student's quality in the school under the Secondary Educational Service Area Office 9 and 3) the relationships between teacher's motivation and student's quality in the school under the Secondary Educational Service Area Office 9. The research population were 61 schools under Secondary Educational Service Area Office 9. The four respondents of each school consisted of a school director, a deputy school director or academic affairs administration head, leader of Quality Assurance and a teacher, the total of 224. The research instrument was a questionnaire regarding the teacher's motivation based on Barnard's concept and the student's quality based on Office of the Basic Education Commission. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and Pearson's product – moment correlation coefficient.

The results of the research were as follow :

1. Teacher's motivation in the school under the Secondary Educational Service Area Office 9, collectively and individually, was found at a high level, ranking from the highest mean to the lowest mean as follow : ideal benefactions, opportunity of enlarged participation, adaptation of habitual methods and attitudes, association attractiveness, the condition of community, material inducements, desirable physical conditions and personal non-material opportunities.

2. Student's quality in the school under the Secondary Educational Service Area Office 9, collectively and individually, was found at a high level, ranking from the highest mean to the lowest mean as follow : students have moral, ethics and desirable values, students have good health and aesthetics, students have the knowledge and skills required by the curriculum, students have the skills to work, love to work, ability to work with others and have good attitude towards working, students have the skills to seek knowledge, love to learn, develop continuously, students have systematic thinking ability, creative thinking and reasonable problem solving.

3. There was a relationship between teacher's motivation and student's quality in the school under the Secondary Educational Service Area Office 9 at .01 level of statistical significance.

บทนำ

ในสังคมปัจจุบัน“การศึกษา”นับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยให้คนไทยได้มีการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ตลอดช่วงชีวิต ดังนั้นการพัฒนาการศึกษาจึงจำเป็นต้องดำเนินต่อไปอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีสติปัญญาที่รอบรู้ และมีจิตใจที่สำนึกในคุณธรรมจริยธรรม มีความเพียร มีโอกาสและสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตควบคู่กับการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมในสังคมและสถาบันทางสังคมให้เข้มแข็งและเอื้อต่อการพัฒนาคน เนื่องจากการศึกษาคือกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม จึงควรมีการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและเสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินชีวิตของคนไทยได้ แนวการ

พัฒนาคนและสังคมไทยสู่สังคมคุณภาพดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวง ศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2555:ข) เพื่อการเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าต่อประเทศชาติ และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เท่าเทียมกับสังคมโลกต่อไป คุณภาพของเด็กไทยในปัจจุบันนั้นอยู่ในภาวะที่ต้องการการพัฒนาเป็นอย่างมาก การพัฒนาเด็กไทยต้องเริ่มต้นจากการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งคือหน้าที่หลักของสถานศึกษาในการจัดการเรียน

การสอนโดยมีคุณภาพที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเป็นเป้าหมาย ในปัจจุบันกำหนดในรูปแบบของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อย่างไรก็ตามการดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จได้ต้องเกิดจากผู้ปฏิบัติงานทุกคน ทำงานอย่างเป็นระบบ ทำงานร่วมกันได้ ดี รับฟังและยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน เลือกแนวทางที่ดีที่สุด ยอมรับผลที่เกิดขึ้นร่วมกัน และพร้อมที่จะแก้ไขให้ดีขึ้น จึงจะทำให้การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ และผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายที่พระราชบัญญัติการศึกษากำหนดไว้ (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553:12)

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นั้น เป็นการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งให้เกิดความรู้ทักษะด้านวิชาการที่สามารถทำให้ผู้เรียนเติบโตเป็นกำลังสำคัญของชาติ อีกทั้งยังมีการมุ่งปลูกฝังทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่นักเรียน เพื่อให้เติบโตเป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ(สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2553:96-100) การจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ในการดำเนินงานของรอบปีที่ผ่านมามีปัญหาด้านผู้เรียนจากผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนักเรียนในทุกระดับชั้นไม่ถึงระดับที่พอใจ เห็นได้จากการทดสอบทดสอบการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ซึ่งมีเพียงรายวิชาสุขศึกษา และพลศึกษาและรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีที่มีผลการทดสอบมากกว่าร้อยละ 50 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9, 2556:77-80) อีกทั้งยังมีสถิตินักเรียนออกกลางคันเป็นจำนวนมาก ซึ่งจากข้อมูลคุณภาพผู้เรียนดังกล่าวข้างต้น แน่นนอนว่าต้องมีปัจจัยเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้อันส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนและตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของผู้เรียนที่เหมือนกันในทุกระดับชั้น คือ ตัวแปร“ครู” เนื่องจากครู/อาจารย์เป็นตัวร่วมเชื่อมโยงกับทุกปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ชุมชนระหว่างกลุ่มครูด้วยกันเองและที่สำคัญที่สุดคือ “ผู้เรียน” ดังนั้นครู/อาจารย์จึงเป็นเสมือนกุญแจสำคัญในการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ได้ศักยภาพและมีคุณภาพ (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552:13) แต่ครูในปัจจุบันมีทัศนคติที่ไม่ดีกับวิชาชีพของตน ไม่ศรัทธาในวิชาชีพ ปฏิบัติการสอนเพียงเพราะเห็นว่าเป็นหน้าที่ให้

ความสนใจในเรื่องของค่าตอบแทน ความพร้อมของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน หรือแม้แต่เกียรติยศชื่อเสียงที่จะได้รับขณะปฏิบัติหน้าที่ ทำให้ผู้ที่มีความรู้ความ

สามารถในการประกอบอาชีพครูผู้สอนให้ความสนใจปฏิบัติงานในหน่วยงานเอกชนมากกว่าหน่วยงานรัฐบาล ซึ่งในปีการศึกษา 2555 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 มีความต้องการอัตรากำลังครูจำนวน 701 อัตรา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9, 2555:4) และในปีการศึกษา 2556 มีความต้องการอัตรากำลังครูจำนวน 629 อัตรา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9, 2556:4) และผลตอบแทนในการปฏิบัติงานหรือ

การเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการนั้นมีการแข่งขันสูงมาก ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีข้าราชการครูจำนวนทั้งสิ้น 3,223 คน ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนทั้งสิ้น 475 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9, 2555:3) และในปี 2556 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 มีข้าราชการครูจำนวนทั้งสิ้น 3,266 คนได้รับการพิจารณา เลื่อนขั้นเงินเดือนทั้งสิ้น 460 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9, 2556:5) ในส่วนของความพร้อมของโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนก็เช่นกัน เห็นได้จากการขอรับจัดสรรงบประมาณปี 2555 และการจัดทำข้อเสนอของงบประมาณปี 2556 ได้แก่ แบบรายงานการขอโต๊ะ-เก้าอี้ ในปีการศึกษา 2555 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จำนวนทั้งสิ้น 38 โรงเรียนมีความต้องการโต๊ะ-เก้าอี้นักเรียน ทั้งสิ้น 7,346 ชุด ความต้องการอาคารต่างๆ ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จำนวน 26 โรงเรียน ต้องการอาคารทั้งสิ้น 30 อาคาร (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9, 2555:5) เป็นต้น ส่วนครูที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ มุ่งมั่นและศรัทธาในวิชาชีพ มีความสามารถและประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน กลับมีความรู้สึกท้อถอยเหนื่อยหน่าย ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้มีข้าราชการครูจำนวนมากให้ความสนใจเข้าร่วมโครงการเกษียณอายุ ก่อนกำหนดซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 มีข้าราชการครูเข้าร่วมโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด (ออกจากราชการ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2554) จำนวน 8,792 ราย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554:6) และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 มีข้าราชการครูเข้าร่วมโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด (ออกจากราชการ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2555) จำนวน 9,810 ราย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555:6) ซึ่งมีจำนวนมากขึ้น ทั้งนี้ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ให้ความสนใจในการเข้าร่วมโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดหลายราย

ในปีงบประมาณ พ.ศ.2555 จำนวน 52 ราย และในปีงบประมาณ พ.ศ.2556 จำนวน 46 ราย ซึ่งปัญหาที่ตามมาคือโรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งยังขาดบุคลากรที่มีความตระหนักรู้และให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่ต้องควบคู่ไปกับการเสริมสร้างคุณภาพ ผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน

จากปัญหาที่กล่าวมานี้พบว่า โรงเรียนภายใต้การดำเนินงานการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ยังไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดเท่าที่ควร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำ คุณภาพของผู้เรียนยังไม่เป็นไปตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพในการจัดการศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาในเรื่อง “แรงจูงใจของครูกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9” เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญห และเพื่อให้ทราบว่ามีปัจจัยใดบ้างที่เป็นแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ ทুমเทแรงกายแรงใจเพื่อประโยชน์สูงสุดในการเสริมสร้างคุณภาพของผู้เรียน อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพและประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของการจัดการศึกษาของชาติต่อไป จากสภาพปัญหาและความสำคัญของการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อทราบแรงจูงใจของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9
2. เพื่อทราบคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของครูกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9

สมมติฐานของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการแสวงหาคำตอบสำหรับการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. แรงจูงใจของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 อยู่ในระดับปานกลาง

2. คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 อยู่ในระดับปานกลาง

3. แรงจูงใจของครูมีความสัมพันธ์กับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนและการจัดเตรียมโครงการ โดยการศึกษาจากเอกสาร ตำรา กฎระเบียบ ข้อมูลสถิติต่าง ๆ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องจัดทำโครงร่างการวิจัย ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำเสนอโครงร่างการวิจัยต่อภาควิชาเพื่อขอความเห็นชอบและอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยทดสอบและปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมือ จากนั้นนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้อง วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ แปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ประมวลผลและเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัยเป็นขั้นตอนการนำเสนอรายงานผลการวิจัย โดยการนำร่างผลการวิเคราะห์ แปลผล และอภิปรายผลมาจัดทำรายงานการวิจัยเพื่อนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ จัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่ออนุมัติจบการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จำนวนทั้งสิ้น 61 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 32 โรงเรียน และโรงเรียนในจังหวัดนครปฐม จำนวน 29 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย กำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, and Morgan, 1970 : 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม ศึกษาเขต 9 จำนวน 56 โรงเรียน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling) จำแนกตามจังหวัดและขนาดของโรงเรียน

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน ได้แก่

ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือหัวหน้างานวิชาการ หัวหน้างานประกันคุณภาพสถานศึกษา และครูผู้สอน จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 56 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 224 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9	ประชากร (โรงเรียน)				กลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)				ผู้ให้ข้อมูล (คน)				รวม
	ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการโรงเรียน	รองผู้อำนวยการโรงเรียน/หัวหน้างาน	หัวหน้างานประกันคุณภาพสถานศึกษา	ครูผู้สอน	
จังหวัดสุพรรณบุรี	2	7	13	10	2	6	12	9	29	29	29	29	116
จังหวัดนครปฐม	5	6	8	10	5	6	7	9	27	27	27	27	108
รวม	7	13	21	20	7	12	19	18	56	56	56	56	224

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งงานปัจจุบัน

2. ตัวแปรต้น คือ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจของครู ตามทฤษฎีแรงจูงใจของบาร์นาร์ด (Barnard, 1972 : 142-149) ดังนี้

สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ (X_1) หมายถึง เงิน สิ่งของ หรือสิ่งตอบแทนที่ให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึง

ความจำเป็นทางกายเป็นสำคัญ เพื่อเป็นการชดเชยหรือเป็นรางวัลที่เขาได้ปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานเป็นอย่างดีแล้ว

สิ่งจูงใจที่เกี่ยวกับโอกาสของบุคคล (X_2) หมายถึง สิ่งจูงใจที่ไม่ใช่วัตถุจัดเป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญในการช่วยเหลือหรือส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการ

ทำงานมากกว่ารางวัลที่เป็นวัตถุ เพราะสิ่งจูงใจที่เป็นโอกาสนี้ เป็นสิ่งจูงใจที่บุคคลจะได้รับแตกต่างกันไปจากคนอื่น ๆ เช่น ได้รับเกียรติยศ ได้รับสิทธิพิเศษ และการมีอำนาจ เป็นต้น

สภาพทางกายภาพที่พึงปรารถนา (X_3) หมายถึง สิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สถานที่ทำงาน สภาพวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอันก่อให้เกิดความสุขทางกายในการทำงาน

ผลประโยชน์ทางอุดมคติ (X_4) หมายถึง สมรรถภาพของหน่วยงานที่สนองความต้องการของบุคคลด้วยความภูมิใจที่ได้แสดงฝีมือ พอใจที่ได้ทำงานอย่างเต็มที่ มีโอกาสช่วยเหลือครอบครัวของตนเองและผู้อื่น รวมทั้งการได้แสดงความภักดีต่อหน่วยงาน

ความพึงพอใจทางสังคม หน่วยงาน (X_5) หมายถึง ความสัมพันธ์อันดีที่มีมิตรในหมู่เพื่อนร่วมงาน การยกย่องนับถือซึ่งกันและกัน ซึ่งทำให้เกิดความผูกพัน ความพอใจในการร่วมงานกับหน่วยงาน

สิ่งจูงใจเกี่ยวกับสภาพการทำงาน โดยปรับสภาพการทำงานให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคคลและทัศนคติ

ของผู้ปฏิบัติงานแต่ละคน (X_6) หมายถึง การปรับปรุงตำแหน่งงาน
วิธีการทำงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถและให้
สอดคล้องกับทัศนคติของแต่ละคน

โอกาสที่จะมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างกว้างขวาง
(X_7) หมายถึง การเปิดโอกาสให้นักแสดงความคิดเห็น
และมีส่วนร่วมในงานทุกชนิดที่หน่วยงานจัดให้มีขึ้น ช่วยให้
บุคคลมีความรู้สึกว่าเป็นคนสำคัญคนหนึ่งของหน่วยงาน
มีความรู้สึกเท่าเทียมกันในหมู่ผู้ร่วมงาน และมีกำลังใจในการ
ปฏิบัติงาน

สภาพการอยู่ร่วมกัน (X_8) หมายถึง ความพึงพอใจของ
บุคคลในด้านสังคม หรือความมั่นคงทางสังคม ซึ่งทำให้บุคคล
รู้สึกว่ามีหลักประกันและความมั่นคงในการทำงาน เช่น การ
จัดตั้งสมาคมของผู้ปฏิบัติงานเพื่อสร้างผลประโยชน์ร่วมกัน

3. ตัวแปรตาม เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ
ผู้เรียนตามแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
6 มาตรฐาน (สำนักทดสอบทางการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 17-68) ซึ่งมีรายละเอียด
ดังนี้

ผู้เรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ (Y_1) หมายถึง
ผู้เรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ ออกกำลังกายสม่ำเสมอ
มีน้ำหนักส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์
มาตรฐาน รู้จักป้องกันและหลีกเลี่ยงจากสิ่งเสพติดให้โทษ
สภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรค ภัย อุบัติเหตุและปัญหา
ทางเพศ เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก
อย่างเหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น
รวมทั้ง แสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึกซาบซึ้ง เห็นคุณค่า
ในศิลปอันงดงาม ความไพเราะ น่านิยมของดนตรี พัฒนา
ฝึกฝนซึมซับจนเป็นนิสัยในชีวิตประจำวัน สามารถสร้างผล
งาน จากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ กีฬา/
นันทนาการตามจินตนาการได้ตามวัย

ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
(Y_2) หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น
กตัญญูต่อผู้ที่อุปการีและผู้มีพระคุณยอมรับ ความคิดและ
วัฒนธรรมที่แตกต่างเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีความ
ตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม และ
เป็นคนดีของสังคม

ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (Y_3) หมายถึง

ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจาก
ห้องสมุด แหล่งเรียนรู้และสื่อต่าง ๆ รอบตัว มีทักษะใน
การอ่าน ฟัง ดู พูด เขียน และตั้งคำถาม เพื่อค้นคว้าหาความรู้
เพิ่มเติม เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อ
การเรียนรู้ระหว่างกัน และสามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้
และนำเสนอผลงาน

ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ
คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล
(Y_4) หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ
และคิดได้ตลอดแนว มีการจัดระเบียบความคิด ใช้เหตุและ
ผลในการอ้างอิงแนวคิด สรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และ
ดู สื่อสารโดยการพูดหรือเขียนตามความคิดของตนเอง นำเสนอ
วิธีคิด วิธีแก้ปัญหาด้วยภาษาหรือวิธีการของตนเอง มีความคิด
ริเริ่ม และสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ กำหนดเป้า
หมาย คาดการณ์ และตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ

ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร (Y_5)
หมายถึง ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยทั้ง 8 กลุ่มสาระ
มีผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร และมีผลการ
ประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เป็นไปตามเกณฑ์ที่
สถานศึกษากำหนด รวมทั้งมีผลการทดสอบระดับชาติเป็นไป
ตามเกณฑ์ที่กำหนด

ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถ
ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต (Y_6)
หมายถึง ผู้เรียนมีความสามารถในการทำงานอย่างเป็นระบบ
โดยมีการวางแผนการทำงาน ดำเนินงานตามแผนอย่าง
รอบคอบ เอาใจใส่ มานะ พากเพียร มีการตรวจสอบทบทวน
การทำงานเป็นระยะๆ จนงานที่ดำเนินการบรรลุผลสำเร็จตาม
วัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดจนสำเร็จอย่างมีคุณภาพ
ทำงานอย่างมีความสุข มุ่งมั่นพัฒนางาน และภูมิใจในผลงาน
ของตนเอง สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ มีความรู้สึกที่ดี
ต่ออาชีพสุจริต สามารถบอกแหล่ง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ และ
หาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ศึกษาในการทำวิจัยครั้งนี้ เป็น
แบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของ
ผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ
(check list) เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบ สอบถาม

ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) ตำแหน่งหน้าที่ และ 5) ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งงานปัจจุบัน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจของครูตามแนวคิดของบาร์นาร์ด (Barnard)

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนตามแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ ผู้วิจัยจึงได้สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำผลการศึกษามาสร้างเป็นเครื่องมือภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ควบคุมวิทยานิพนธ์

ขั้นที่ 2 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาปรับแก้ไข ข้อความ สำนวน ภาษา และความเที่ยงตรงด้านภาษา โดยใช้การวิเคราะห์ค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงอีกครั้ง ซึ่งข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 -1.0

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือหัวหน้างานวิชาการ หัวหน้างานประกันคุณภาพสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 แห่ง รวมผู้ให้ข้อมูล 32 คน

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามตามวิธีของ

ครอนบาค (Cronbach, 1974) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .864

ขั้นที่ 5 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือเรียนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ออกหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากแต่ละโรงเรียน

2. นำหนังสือที่บัณฑิตวิทยาลัยออกให้ส่งไปยังโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 แต่ละแห่งที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติการวิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์แรงจูงใจของครูกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน วิเคราะห์โดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ที่ได้ไปเปรียบ เทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best) ดังนี้

ค่ามัธยฐานเลขคณิต 1.00 ถึง 1.49 แสดงว่า แรงจูงใจของครู/คุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่ามัธยฐานเลขคณิต 1.50 ถึง 2.49 แสดงว่า แรงจูงใจของครู/คุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย

ค่ามัธยฐานเลขคณิต 2.50 ถึง 3.49 แสดงว่า แรงจูงใจของครู/คุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่ามัธยฐานเลขคณิต 3.50 ถึง 4.49 แสดงว่า แรงจูงใจของครู/คุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับมาก

ค่ามัธยฐานเลขคณิต 4.50 ถึง 5.00 แสดงว่า แรงจูงใจของครู/คุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์แรงจูงใจของครูกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product – moment correlation coefficient) ที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของโคเฮน (Cohen, 1988) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.10 ถึง 0.29 แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.30 ถึง 0.49 แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.50 ถึง 1.00 แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 56 โรงเรียน โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลโรงเรียน ละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการ โรงเรียนหรือหัวหน้างานวิชาการ หัวหน้างานประกันคุณภาพ สถานศึกษาและครูผู้สอน รวมทั้งสิ้น 224 คน ได้รับแบบ

สอบถามคืน 51 โรงเรียน จำนวน 204 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.07 เมื่อได้ข้อมูลจากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์และเสนอ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ปรากฏ ผลในภาพรวมดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับแรงจูงใจของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้าน

(n=51)				
ด้าน	แรงจูงใจของครู	$\bar{x}$	SD	ระดับ
1	สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ (X_1)	4.37	0.59	มาก
2	สิ่งจูงใจที่เกี่ยวกับโอกาสของบุคคล (X_2)	4.34	0.60	มาก
3	สภาพทางกายภาพที่พึงปรารถนา (X_3)	4.37	0.56	มาก
4	ผลประโยชน์ทางอุดมคติ (X_4)	4.50	0.47	มากที่สุด
5	ความดึงดูดใจทางสังคม หน่วยงาน (X_5)	4.42	0.51	มาก
6	สิ่งจูงใจเกี่ยวกับสภาพการทำงาน โดยปรับสภาพการทำงานให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคคล และทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานแต่ละคน (X_6)	4.42	0.53	มาก
7	โอกาสที่จะมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างกว้างขวาง (X_7)	4.47	0.54	มาก
8	สภาพการอยู่ร่วมกัน (X_8)	4.41	0.55	มาก
รวม (X_{tot})		4.41	0.42	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าแรงจูงใจของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.42) และเมื่อพิจารณา จำแนกตามรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 7 ด้าน เรียง ลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมาก ไปน้อย ดังนี้ ผล ประโยชน์ทางอุดมคติ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.47) โอกาสที่จะมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างกว้างขวาง ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.54) ความดึงดูดใจทางสังคม หน่วยงาน ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.51) สิ่งจูงใจเกี่ยวกับสภาพการทำงาน โดยปรับสภาพการทำงานให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคคล

และทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานแต่ละคน ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.53) สภาพการอยู่ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.55) สภาพทางกายภาพที่พึงปรารถนา ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.56) สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.59) สิ่งจูงใจที่เกี่ยวกับโอกาสของบุคคล ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่ามีการกระจายน้อย (S.D. = 0.47 ถึง 0.60) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ปรากฏ ผลในภาพรวมดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้าน

(n=51)

ด้าน	คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน	$\bar{x}$	SD	ระดับ
1	ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ (Y_1)	4.33	0.46	มาก
2	ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ (Y_2)	4.34	0.51	มาก
3	ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (Y_3)	4.13	0.60	มาก
4	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุสมผล (Y_4)	4.08	0.64	มาก
5	ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร (Y_5)	4.14	0.63	มาก
6	ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต (Y_6)	4.32	0.50	มาก
รวม (Y_{tot})		4.22	0.45	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22, S.D.=0.45$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ($\bar{X}=4.34, S.D.=0.51$) ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ ($\bar{X}=4.33, S.D.=0.46$) ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ($\bar{X}=4.32, S.D.=0.50$) ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ($\bar{X}=4.14, S.D.=0.63$) ผู้เรียน

มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.13, S.D.=0.60$) และผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุสมผล ($\bar{X}=4.08, S.D.=0.64$) เมื่อพิจารณาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่ามีการกระจายน้อย ($S.D.=0.46$ ถึง 0.64) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของครูกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านแรงงใจของครูกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

(n=51)

คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน แรงงใจของครู	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_6	Y_{tot}
X_1	.518**	.440**	.465**	.435**	.393**	.379**	.539**
X_2	.400**	.303**	.465**	.486**	.418**	.436**	.521**
X_3	.492**	.413**	.516**	.522**	.436**	.499**	.593**
X_4	.492**	.413**	.516**	.522**	.436**	.499**	.593**
X_5	.547**	.522**	.454**	.493**	.455**	.393**	.587**
X_6	.505**	.482**	.408**	.445**	.380**	.420**	.539**
X_7	.450**	.459**	.428**	.425**	.360**	.325**	.503**
X_8	.502**	.506**	.349**	.352**	.335**	.301**	.470**
X_{tot}	.615**	.570**	.561**	.564**	.492**	.487**	.674**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านแรงงใจของครูกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 พบว่าแรงงใจของครูกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน ($r = .674$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างแรงงใจของครูกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 แต่ละด้านพบว่า แรงงใจของครูด้านความตั้งใจทางสังคมหน่วยงาน (X_5) สัมพันธ์กับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ (Y_1) มีค่าความสัมพันธ์ระดับสูงสุด ($r = .547$) มีความสัมพันธ์ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แรงงใจของครูด้านสภาพการอยู่ร่วมกัน (X_8) กับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต (Y_6) มีค่าความสัมพันธ์น้อยที่สุด มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r = .301$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แรงงใจของครูด้านความตั้งใจทางสังคมหน่วยงาน (X_5) สัมพันธ์กับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ($r = .587$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แรงงใจของครูด้านสภาพการอยู่ร่วมกัน (X_8) สัมพันธ์กับ

คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ($r = .470$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ (Y_1) สัมพันธ์กับแรงงใจของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ($r = .615$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต (Y_6) สัมพันธ์กับแรงงใจของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ($r = .487$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อค้นพบเกี่ยวกับแรงงใจของครูกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. แรงงใจของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า แรงงใจของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะปัจจุบันรัฐบาลได้พยายาม

สร้างแรงจูงใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นอย่างมาก เช่น ผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีจะได้รับ การปรับอัตราเงินเดือนให้สูงขึ้น การปรับฐานเงินเดือนให้สอดคล้องกับค่าครองชีพในปัจจุบัน การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนปีละ 2 ครั้ง การสนับสนุนส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสอบรมศึกษาต่อเพื่อพัฒนาตนเอง การเลื่อนวิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่ง อีกทั้งการจัดสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อให้คุณภาพชีวิตของครูดีขึ้นทำให้แรงจูงใจของครูอยู่ระดับมาก สอดคล้องกับสุภาเจียมพุก (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแรงจูงใจของครู ผลการวิจัยพบว่าแรงจูงใจของครูอยู่ในระดับมากเช่นกัน

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าแรงจูงใจด้านผลประโยชน์ทางอุดมคติอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้คนเราให้ความสำคัญในเรื่องของความรู้สึก ความคิดเห็นส่วนบุคคล ความต้องการให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีคุณค่า ความสัมพันธ์อันดีที่มีมิตรในหมู่เพื่อนร่วมงานและการแสดงน้ำใจไมตรีระหว่างเพื่อนร่วมงาน ทำให้ผลประโยชน์ทางอุดมคติมีผลต่อแรงจูงใจในการทำงาน เช่น ความภูมิใจและความพอใจในการทำงาน ความรู้สึกที่ตนเองมีความสำคัญเป็นต้น สอดคล้องกับมนต์สิงห์ ไกรสมสุข (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการทำงานของครู ซึ่งผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยแรงจูงใจในการทำงานของครูด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นกับปัญหาส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของครูโดยภาพรวม

ทั้งนี้พบว่าแรงจูงใจในด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก คือ ด้านโอกาสที่จะมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างกว้างขวาง อาจเป็นเพราะสังคมปัจจุบันกระตุ้นให้ผู้คนมีความรักความสามัคคีเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต เนื่องจากความสามัคคีคือพลังที่จะทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างขับเคลื่อนไปข้างหน้าได้อย่างรวดเร็วและประสบผลสำเร็จ ดังนั้นการเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานย่อมเป็นการสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ อีกทั้งยังเป็นการทำให้บุคคลรู้สึกถึงความเสมอภาคเท่าเทียมกันในหน่วยงานสอดคล้องกับ ชนิดา เศษลือ (2556) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการทำงานพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นแรงจูงใจ ด้านพฤติกรรมความสำนึกในหน้าที่ ด้านพฤติกรรมการให้ความช่วยเหลือ ด้านพฤติกรรมการให้ความร่วมมือ และด้านพฤติกรรมการคำนึงถึงผู้อื่น ซึ่งเป็นแรงจูงใจในการทำงานที่ก่อให้เกิดการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อมาคือด้านสิ่งจูงใจที่เกี่ยวกับสภาพการทำงาน โดยปรับสภาพการทำงานให้เหมาะสมกับความ สามารถของบุคคลและทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานแต่ละคน ด้านความดึงดูด

ใจทางสังคม หน่วยงานและด้านสภาพการอยู่ร่วมกัน เนื่องจากความแตกต่างระหว่างบุคคลที่ส่งผลให้แต่ละบุคคลมีความรู้ความสามารถและความถนัดที่แตกต่างกัน ดังนั้นการมอบหมายงานของผู้บริหารที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลนั้นมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ผลของงานมีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายและเป้าประสงค์ของผู้บริหาร กล่าวคือการพิจารณาบุคลากรแต่ละคนว่ามีคุณสมบัติ ความรู้ ทักษะความสามารถ จุดอ่อน จุดแข็ง รวมถึงพฤติกรรมและบุคลิกภาพส่วนบุคคลว่ามีความเหมาะสมกับลักษณะงานที่ต้องการใช้คุณสมบัติของบุคลากรอย่างไรและสามารถมอบหมายงานนั้น ๆ ให้กับบุคคลที่เหมาะสมยอมทำให้งานมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดได้นั้นเอง สอดคล้องกับ Egan (2001) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจและความพึงพอใจของครูที่สอนในโรงเรียนในชิคาโกพบว่า ครูมีระดับความพึงพอใจในระดับสูงเมื่อได้รับมอบหมายลักษณะของงานที่ตรงกับความสามารถของตน และสามารถปฏิบัติงานนั้นให้เกิดความสำเร็จได้ ต่อมาคือด้านสิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ ด้านสภาพทางกายภาพที่พึงปรารถนาและด้านสิ่งจูงใจที่เป็นโอกาสของบุคคล ซึ่งกล่าวได้ว่าแรงจูงใจของครูขึ้นอยู่กับสิ่งต่าง ๆ ที่ได้รับในขณะปฏิบัติหน้าที่ ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าทุก ๆ หน่วยงานให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าของผู้ที่ประกอบอาชีพครูมากขึ้นรัฐบาลพยายามยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบอาชีพครูให้ดีขึ้นเพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจ ขวัญและกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว อีกทั้งยังมีการกระตุ้นให้สังคมตระหนักและเห็นคุณค่าของคนเป็นครูมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้ครูมีแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ ดังจะพบว่าครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 มีระดับแรงจูงใจในด้านผล ประโยชน์ทางด้านอุดมคติอยู่ในระดับมากที่สุดและมีความซื่อสัตย์สุจริตมากที่สุด นอกจากนี้ยังถือว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติในสังคมผู้คนในสังคมต่างให้การยอมรับ นับถือด้วยภาระงานและหน้าที่ที่จะต้องสร้างสรรค์ จัดเกลาลูกศิษย์ทุกคนให้เป็นคนดีของสังคม เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ ทำให้อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องการแรงจูงใจในการประกอบอาชีพอย่างมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของไพฑูรย์ ธรรมนิธย์ (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า องค์ประกอบด้านการสร้างแรงจูงใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ความต้องการสัมฤทธิ์ผล ความต้องการความรักและผูกพัน และความต้องการ

มีอำนาจ ส่วนองค์ประกอบด้านที่มีผลต่อความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน คือ การได้รับการยอมรับนับถือ ลักษณะของงานเพื่อนร่วมงาน สภาพการทำงานและอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน คือ หน่วยงานและการจัดการ การเลื่อนตำแหน่ง รายได้ ผลประโยชน์เกื้อกูล และการนิเทศ สอดคล้องกับ Wagner (2006) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแรงจูงใจและความก้าวหน้าทางอาชีพของครูบรรจุใหม่ ผลการวิจัยพบว่ามีความ สัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางบวก ซึ่งตัวแปร 3 ประการในด้านแรง จูงใจในการทำงาน ได้แก่ การสนับสนุนของผู้บริหาร ธรรมชาติของงาน และความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน เป็นตัวแปรทำนายความสนใจภายในในการพัฒนาอาชีพ

2. คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดเป้าหมายของหลักสูตร คุณภาพผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน อีกทั้งยังมีการกำกับติดตาม ผลการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในทุกปี ทำให้หน่วยงานต้นสังกัดให้ความสำคัญในเรื่องของการพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่งให้มีคุณภาพเท่าเทียมกันมากที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตรการจัดการศึกษา นอกจากนี้ยังมีการเพิ่มเติม สอดแทรกกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพในการดำเนินชีวิตประจำวัน มีการกำหนดผลการเรียนรู้ที่สามารถส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ให้ผู้เรียนเกิดความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังเปิด โอกาสให้ผู้เรียนแสดงความสามารถในการคิดสร้างสรรค์โดยการกำหนดให้ทุกกลุ่มสาระจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการอีกด้วย สอดคล้องกับทวิพงษ์ หล่มวงษ์ (2551) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียน ซึ่งผลการวิจัยพบว่าคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานด้านผู้เรียนในสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมากและ สอดคล้องกับจิวรรณ จันทร์เม่ง (2552) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับมาตรฐานด้านผู้เรียน ซึ่งผลการวิจัยพบว่ามาตรฐานด้านผู้เรียนในสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

3. แรงจูงใจของครูกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องมาจากอาชีพครูเป็นอาชีพที่สังคมให้การยอมรับนับถือ เป็นอาชีพที่มีความสำคัญในการสร้างพลเมืองที่ดีให้แก่ประเทศชาติ ดังนั้นผู้เรียนที่เติบโตไปเป็นพลเมืองของประเทศชาติจะมีคุณภาพมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ การขัดเกลา เสริมสร้างลักษณะนิสัยคุณงามความดีที่ถ่ายทอดจากบุคคลที่เรียกว่าครูนั่นเอง หากครูปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ ให้ทั้งความรู้และเสริมสร้างความดีงามเอาใจใส่ ผู้เรียนทุกคนอย่างเสมอภาคย่อมส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดเป้าหมายไว้ได้ อีกทั้งจากผลการวิจัยพบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จบการศึกษาในระดับปริญญาเอกและปริญญาโทร้อยละ 71.60 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 มีบุคลากรที่พร้อมทางด้านคุณวุฒิ เต็มเปี่ยมไปด้วยความรู้ความสามารถที่จะพัฒนาให้นักเรียนมีคุณภาพที่ดีได้ สอดคล้องกับ เอกสิทธิ์ ชนินทรภูมิ(2555) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะครูกับการประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า 1)สมรรถนะครูของโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2)การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคุณภาพของครูและ ผู้เรียนมีความสัมพันธ์กันนั่นเอง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แรงจูงใจของครูด้านความพึงพอใจทางสังคม หน่วยงานกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ มีค่าความสัมพันธ์ระดับสูงสุด ($r_{xy}=.547$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความสัมพันธ์ที่ดีในหมู่เพื่อนร่วมงาน การยกย่องให้เกียรติกันทำให้เกิดความผูกพันและความพึงพอใจที่จะร่วม งานกับหน่วยงาน เพราะหากหน่วยงานหรือองค์กรปราศจากแรงจูงใจด้านนี้ก็จะทำให้คนในองค์กรขาดความร่วมมือกันและทำให้ งานด้อยประสิทธิภาพ ดังนั้นความร่วมมือและความพยายามในการทำงานของคนในองค์กรจะเกิดขึ้นได้เมื่อสถานการณ์ขององค์กรในมุมมองของคนในองค์กรนั้น ๆ เห็นว่าสามารถทำงานร่วมกันได้ สามารถทำงานในทิศทางเดียวกันได้นั่นเอง สอดคล้องกับ Beach (1967) ได้กล่าวว่าการจูงใจ หมายถึง การที่บุคคลเต็มใจใช้พลังเพื่อให้ประสบความสำเร็จในเป้าหมาย

(goal) หรือรางวัล(reward) แรงจูงใจเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการทำงานร่วมกัน เพราะเป็นสิ่งช่วยให้คนไปถึงจุดประสงค์ที่มีข้อตกลงเกี่ยวกับรางวัลที่ได้รับ ซึ่งเป้าหมายในการทำงานของครูก็คือคุณภาพของผู้เรียน เมื่อครูมีความร่วมมือกันในการทำงาน ย่อมส่งผลให้ผลของงานสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งหมายถึงคุณภาพของผู้เรียนตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กำหนดนั่นเอง

ส่วนแรงจูงใจของครูในด้านสภาพการอยู่ร่วมกันกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริตมีความสัมพันธ์น้อยที่สุด มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r=.301^{**}$) เป็นเรื่องของทักษะในการทำงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างมากในการดำเนินชีวิตประจำวันจึงควรมีการปรับปรุงอย่างเร่งด่วนเพื่อให้การทำงานของครูและคุณภาพของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ยังพบว่าแรงจูงใจของครูด้านสิ่งจูงใจด้านสภาพทางกายภาพที่พึงปรารถนา และด้านผลประโยชน์ทางอุดมคติกับคุณภาพผู้เรียน โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับสูงสุด ($r=.593^{**}$) ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า แรงจูงใจในการทำงานของครูขึ้นอยู่กับสิ่งที่ได้รับในระหว่างการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสถานที่ทำงานที่มีความสะอาด สวยงามและปลอดภัย ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ หรือแม้แต่เรื่องของความรู้สึภายในจิตใจล้วนแล้วแต่เป็นแรงจูงใจในการทำงานที่สำคัญของครูทั้งสิ้น ซึ่งเมื่อครูมีแรงจูงใจในการทำงานก็จะสามารถปฏิบัติงานต่าง ๆ ได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ ทั้งในเรื่องของการจัดการเรียนการสอนหรือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถให้แก่ผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่หลักสูตรแกนกลางการจัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดและทำให้ผลการดำเนินงานของโรงเรียนมีประสิทธิภาพนั่นเอง สอดคล้องกับ Green (1991) ได้ศึกษาการรับรู้ของครู ผู้ปกครองและนักเรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะของโรงเรียนที่มีประสิทธิผลตามรัฐธรรมนูญโรงเรียนในรัฐเท็กซัสพบว่า คุณลักษณะของรัฐธรรมนูญโรงเรียนที่มีประสิทธิผลที่ครู ผู้ปกครองและนักเรียนเห็นด้วยร่วมกันการจัดสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและเรียบร้อย การจัดบรรยากาศเชิงบวก การกำหนดความคาดหวังสูง การตรวจสอบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง ครูและผู้ปกครองเห็นว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิผลต้องเป็นโรงเรียน

ที่ครูและผู้ปกครองร่วมกำหนดพันธกิจอย่างชัดเจน มีการส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้สูง ส่วนนักเรียนไม่แน่ใจในการส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ ผู้ปกครองและนักเรียนเห็นด้วยกับการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ครูไม่มั่นใจว่าโรงเรียนจัดให้มีการพัฒนาความเชี่ยวชาญอย่างจริงจัง และเปิดโอกาสให้ครูตัดสินใจด้วย

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างแรงจูงใจของครูและคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จึงได้เสนอแนะดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความสามารถในการทำงานที่รับผิดชอบและตรงกับความถนัดของครูแต่ละคน เปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นและความคิดสร้างสรรค์อย่างเต็มที่ อาจมีการจัดกิจกรรมโครงการให้ครูได้แสดงผลงานของตนเองให้ประจักษ์แก่สายตาเพื่อนครูด้วยกันเพื่อเป็นการเสริมสร้างความภาคภูมิใจให้เกิดแก่เจ้าของผลงานนั่นเอง

2. ผู้บริหารกำหนดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ สามารถจัดระเบียบความคิดและใช้เหตุผลในการอ้างอิงแนวคิดได้นอกจากนี้ควรเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้เกิดความภาคภูมิใจในตนเองและเห็นคุณค่าของตนเองอีกด้วย เช่น การจัดกิจกรรมชุมนุมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนตามความสนใจและความ สามารถเฉพาะตัว การจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ตามที่รัฐบาลกำหนดเพิ่มเติมลงไปหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงและสามารถนำไปต่อยอดในอนาคตได้ ได้แก่ กิจกรรมฝึกอาชีพต่าง ๆ เป็นต้น

3. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจและความภาคภูมิใจ เช่น กล่าวชื่นชมเมื่อสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย มีการให้รางวัลตอบแทนเล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อให้ครูรู้สึกว่าคุณค่าสำคัญต่อหน่วยงานหรือองค์กร มีการจัดกิจกรรมให้ครูเกิดความผ่อนคลาย เช่น กิจกรรมปิดกล่องข้อถกก่อนปิดภาคเรียน กิจกรรมพบปะสังสรรค์ในวันขึ้นปีใหม่ เป็นต้น ทำให้ครูมีโอกาสพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในเรื่องอื่น ๆ นอกเหนือจากเรื่องงาน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้บุคคลที่ปฏิบัติงาน

อย่างเต็มกำลังความสามารถอยู่แล้วมีกำลังใจในการปฏิบัติงานต่อไปและเพื่อเป็นการกระตุ้นให้บุคคลอื่น ๆ เห็นเป็นตัวอย่าง และสามารถปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถไปด้วย ซึ่งทั้งหมดล้วนแล้วแต่ส่งผลดีต่อหน่วยงานหรือองค์กรในเรื่องของผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับนักเรียน หากครูผู้สอนสามารถสอนหนังสือควบคู่กับการเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตด้วยแล้ว จะส่งผลให้ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ได้มากขึ้นอีกด้วย กล่าวคือ ในด้านที่ดีอยู่แล้ว ผู้บริหารก็ควรส่งเสริมสนับสนุนให้คงเดิม หรือดีขึ้น และในด้านที่ยังคงต้องมีการปรับปรุงพัฒนา ผู้บริหารก็ควรให้ความสำคัญและปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นเท่ากันในทุก ๆ ด้านต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9
3. ควรศึกษาวิจัยเรื่องแรงจูงใจของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9
4. ควรเปรียบเทียบแรงจูงใจของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9
5. ควรเปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9

เอกสารอ้างอิง

- ฉวีวรรณ จันทร์เม่ง. “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552.
- ชนิดา เศษลือ. “แรงจูงใจในการทำงานกับพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของครูโรงเรียนในเครือสารสาสน์”. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร (กรกฎาคม – ธันวาคม 2556) : 24-32.

ไพฑูรย์ ธรรมนิศย์. “แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอาชีวะดอนบอสโกบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี”. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556.

มนต์สิงห์ ไกรสมสุข. “แรงจูงใจในการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ”. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552.

ทวีพงษ์ หล่มวงษ์. “ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานด้านผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2”. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2551.

สุภา เจียมพุก. “แรงจูงใจของครูกับการบริหารตามหลักธรรมมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1”. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554.

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด, 2553.

เอกสิทธิ์ ชนินทรภูมิ. “สมรรถนะครูกับการประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม”. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร (กรกฎาคม – ธันวาคม 2555) : 67-78.

Barnard, I. Chester. *The Functions of the Executive*. Massachusetts : Harvard University Press, 1972.

Cohen, J. W. *Statistical power analysis for the behavioral sciences*. 2nd edn. NJ : Lawrence Erlbaum Associates, 1988.

Cronbach, J. Lee. *Essentials of Psychology Testing*. 3rd ed. New York : Harper & Row Publishers, 1974.

Dale, S. Beach. **Personnel : The Management of People at Work**. New York : McGraw-Hill Book Company,1967.

Egan, S.D. **Motivation and satisfaction of Chicago public school teachers : An analysis based on the Herzberg motivation theory**. Illinois, 2001.

Green, L.W. and M.W. Kreuter. **Health Promotion Planning : An Educational and Environmental Approach**. California : Mayfield, 1991.

Wagner, Brigid Daly. "Motivation and professional growth in early childhood teachers" (Ph.D. dissertation, University of Rochester, 2006), Abstract.

